Talousvaliokunta
U6/2021 vp
Asiantuntijakuuleminen

Riikka Tähtivuori
18.3.2021

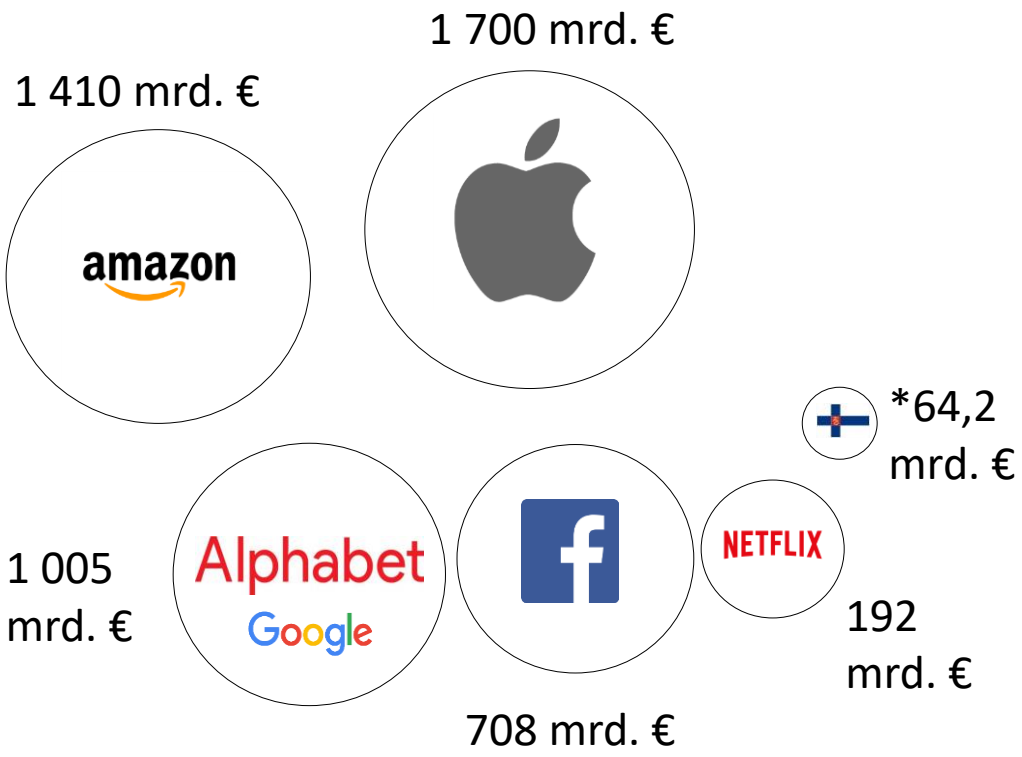

medialiitto

Globaalit digijätit hallitsevat markkinoita

Yritysten markkina-arvot 6.11.2020
Suomen valtion talousarvio 2021*

Suomalaiset pörssilistatut mediayritykset**: 2,9 mrd. €

Lähde: Yahoo Finance. **Alma Media, Ilkka, Keskisuomalainen, PunaMusta Media, Sanoma.

medialiitto

EU:n verkkoalustoja koskeva sääntelypaketti tervetullut avaus kohti toimivampia digitaalisia markkinoita

- Komissio julkaisi **Digital Services Act (DSA)** ja **Digital Markets Act (DMA)** – lainsäädäntöehdotukset 15.12.2020
- Säädösehdotukset ovat laajoja ja vaativia. Niitä on katsottava kokonaisuutena.
- Tasapuolisen kilpailun edistäminen ja eurooppalaisten yritysten aseman vahvistaminen digitaalisilla markkinoilla tulee olla keskeinen lähtökohta jatkovalmistelussa.
  - Huolehdittava ehdotusten yhteensopivuudesta EU:n muun alusta- ja datasääntelyn kanssa.
  - Vaikka ehdotukset ovat horisontaalisia, tarkastelussa ei tule sivuuttaa mediatoimiala-spesifejä tavoitteita.

Portinvartijoille asetettavat velvoitteet

- **Datan saatavuutta parantavat velvoitteet** kannatettavia, mutta Suomen kantaa tulisi täydentää seuraavasti
  - Velvollisuuden tulee koskea yrityskäyttäjille jaettavaa dataa, ei vain verkkoalustojen kesken jaettavaa dataa
  - Datan jakamisen oltava maksutonta
  - Velvoitteet säilytettävä ja siirrettävä *tapauskohtaisesti kiellettyjen* velvoitteiden listalta (art 6) *suoraan kiellettyjen* velvoitteiden listalle (art 5)
  - Datan saatavuus on kriittinen kilpailutekijä digimarkkinoilla pärjäämiseksi. Toistaiseksi datan saaminen portinvartija-alustoilta on ollut eurooppalaisille yhtiöille käytännössä mahdotonta.

medialiitto

Portinvartijoille asetettavat velvoitteet

- **Velvoitteet mediayritysten neuvotteluaseman parantamisesta** suhteessa portinvartija-alustoihin tulisi jatkovalmistelussa sisällyttää asetukseen
  - Portinvartija-alustat tulisi velvoittaa neuvottelemaan ja sopimaan korvauksesta mediayritysten kanssa niiden aineistojen hyödyntämisestä alustayhtiöiden palveluissa.
  - Toistaiseksi eurooppalaisten mediayritysten neuvottelumahdollisuudet sisältöjen hyödyntämisestä ja niihin liittyvistä ehdoista alustayhtiöiden kanssa ovat olleet olematttomat.
  - Australian lainsäädäntöhanke kilpailuoikeudellisesta neuvottelu- ja sopimusmekanismista sisältää vastaavanlaisen tavoitteen mediayritysten neuvotteluaseman parantamiseksi.

medialiitto

Luotettavan tiedon saatavuus turvattava

- Valtioneuvosto pitää tärkeänä jatkovalmistelussa huolehtia, että asetus kunnioittaa perusoikeuksia.
- Tällöin on kiinnitettävä erityistä huomiota kansalaisten sananvapauden ja demokraattisen yhteiskunnan toimivuuden turvaamiseen, joka toteutuu osaksi eurooppalaisen vapaan, monimuotoisen median ja riippumattomien tiedotusvälineiden toiminnan kautta.
- Suomen kantaa tulisi täydentää seuraavasti: ***”Vapaan yhteiskunnan ja demokratian toimivuuden kannalta luotettavan toimituksellisen sisällön saatavuuden turvaaminen tulee huomioida selkeämmin asetuksen jatkovalmistelussa.”***

medialiitto